

Kuvayı Milliye'de Bozkurt

Category: Kitapcy,Taryhy makalalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Kuvayı Milliye'de Bozkurt KUVAYI MİLLİYE'DE BOZKURT

Topraklarımız düşmanlar tarafından, işgal edilince, değişik adlarla kurulan milis güçlerden biri de 'Kuvayı Milliye'dir. İlk defa 1913'te 'Batı Trakya Bağımsız Türk Cumhuriyeti'nde Kuşçubaşı Eşref Beye 'Kuvayı Milliye Kumandanı' denmiş, Anadolu'da ise, 1918 sonunda düşmana karşı sivil güç kurmak için İstanbul'da yapılan toplantıda kullanılmış ve 13 Haziran 1919'da Alaşehir'deki toplantıda; Kuvayı Milliye Heyeti kurulmuştur. Sivas Kongresi kararlarından sonra da başına Kolordu Komutanı Ali Fuat Paşa'nın getirilmesiyle Kuvayı Milliye, askerî yönetime/denetime alındı. İşte bu Kuvayı Milliye'nin şapkalarında 'Ay-Yıldız içersinde koşan bir Bozkurt' vardır.(1)

Çukurova'da (Adana-Mersin dolayları) kurulan Kuvayı Milliye Teşkilâtı'nın tabelâsında Bozkurt olduğu söylenmiş(2) ve katılan müfrezelerden birinin adı da tarihe 'Bozkurt Müfrezesi' olarak geçmiştir.(3)

(1) Ali Pekşen, 'Türk Lirası Banknotlarının Görselliği Üzerine', 4.1.2009,

<http://13Temmuz.blogcu.com/turk-lirasi-banknotlarinin-gorse...-122k>

(2) Hüseyin Taş, amblemi Kuvayı Milliye Cemiyeti'nin tabelâsında gördüğünü söylemiştir.

(3) Bu müfreze 26 Nisan 1920'de kuruldu ve komutanı eski millî hakemlerimizden Erman Toroğlu'nun dedesi Ahmet Mithat(Toroğlu)tır.

(Gündüz Artan, İçel Tarihi-İşgalden Kurtuluşa, Türk Kütüphaneciler Derneği yayını-3, Mersin-2001, s.45)

■ DESTANLAŞAN KARBOĞAZI VE 44 BOZKURT

Adana çevresini işgal eden Fransızlar, işbirlikçi Ermenilerle kız ve kadınlara tecavüze başlamışlardı. Çukurovalılar da düşmanla mücadele için dağa çıkmıştı. Sunullah'ın oğlu Usta Mehmet, tan ağarırken yanıp sönen ışığı Fransız işareti zannedip ateş edince, çay içen Fransız komutanını alnından vurmuştu. O, parlayanın çay bardağı olduğunu bilemezdi. Bu, bölgede düşmana atılan ilk kurşundu. Derhal dağlardaki Fransız Tabur Komutanı Menil'e haber gönderildi. Ancak arazideki milis gücü onu her yönden ateş altına almış ve genel karargâhından istediği yardımın ulaşması da diğer milisler tarafından önlenmişti. Sıkışan Menil, yolda gördüğü Oduncu Veli'yi kendisine rehberlik yapması için ikna etmişti. Ancak o, yanındaki hanımını köye göndererek milislere haberi ulaştırmış ve kendisi de Fransızları Karboğazı'na getirmişti. Köyde acele bulunan 44 milis gücü de burada düşmanı sıkıştırıp perişan etti. Sonunda iyice sıkıştığını anlayan Fransız Taburu 400 ölü vermiş, 100 yaralı, 650 er, 1 binbaşı, 23 diğer küçük rütbeli subay ve ağırlığı ile teslim alınmıştı. Onun için bu olay, 44 Bozkurtun yazdığı bir destan olarak tarihe geçmiştir.(1)

İşte, destan yaratan bu aziz şehit ve gâzilerimizin ruhlarını şâd etmek ve yaşananları unutmamak için olayın geçtiği yerde Gülek Belediyesi'nin girişimi ile önce Kuvayı Milliye Anıtı dikilmiş ve sonra da kaideden ayrı, anıtın sağ ve sol taraflarına, ağızlarından su akan, bronzdan birer kurtbaşı monte edilmiştir.(2) Şimdi burada kurdun ağzından akan su içilerek bu 44 yiğit Bozkurt anılmakta, ruhları şâd edilmektedir.

(1) Şuayip Bozfaklıoğlu, 'Karboğazı'nda 44 Bozkurt', Orkun dergisi, Kasım-1999, s.45-46.

(2) Anıtın ve Kurtbaşı çeşmenin resimlerini temin eden Hüseyin Taş'a burada teşekkür ediyorum.
